

NGB artikel 13

De belijdenis van Gods voorzienigheid geeft

1 aanbedding

2 vertroosting

Gemeente,

Vragen. Dat is vaak het eerste wat er in ons opkomt als het gaat over Gods voorzienigheid. Gods leiding van de wereld en je eigen leven. Zeker ook in gesprek met anderen, onkerkelijken. Hoe kan God toelaten dat zoveel mensen honger hebben en om het leven komen. Als God liefde is waarom gebeuren er zoveel rampen? Maar het kan ook heel dichtbij komen: waarom heeft God in mijn leven ziekte, echtscheiding, werkloosheid, handicap laten komen? Waar was God toen dat gebeurde? Heel diepe, doorleefde vragen. Het zal nog blijken dat Guido de Bres, dat de Nederlandse Geloofsbelijdenis daar ook van weet en niet omheen redeneert.

Maar één ding valt wel op. En is van doorslaggevend belang en alles beslissende betekenis. Artikel 13 begint daar niet mee. Artikel 13 begint anders: Wij geloven dat deze goede God.... Zo begint artikel 13. Zo begint artikel 13. Dat is de belijdenis! De belijdenis vooraf en voorop. Dat is dus niet een conclusie aan het eind van dit artikel. Waarin het gaat over alles wat er in de wereld gebeurt en in ieders leven gebeurt. Dan is de opbouw niet zo, dat er allerlei argumenten genoemd worden om het eens zo te bekijken, en daar rekening mee te houden, en dat aspect niet te vergeten, om dan te eindigen met de conclusie: ja als je het nou zo bekijkt, dan ja dan is God toch wel een goede God. Nee, niet als conclusie aan het eind, maar als belijdenis aan het begin: God is goed.

Er is een leerjongere/leerling van Christus in dit artikel aan het woord. Iemand die Christus heeft leren kennen. God in Christus. Christus, als eniggeboren Zoon van de Vader, gezonden naar de wereld. Naar een wereld verloren in schuld, blakend van verzet tegen God. Maar ten laatste heeft God Zijn Zoon gezonden. Gegeven aan het kruis. Leerling van Christus. Die onderwijst en leert dat Hij stierf, waarom Hij stierf, dat Hij voor mij stierf. En een leerling van Christus zegt: God is goed. Aan de voet van het kruis weet ik, ken ik meer van God dan de geleerdste theoloog of filosoof.

I Johannes 4 zegt: "Hierin is de liefde Gods geopenbaard dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft." Hierin. Dat is als een verkeersbord. Rechthoekig, blauw, witte pijl naar boven erin. Aan het begin van een straat met eenrichtingsverkeer. Die mag je, kun je alleen van die kant ingaan. Vanaf de andere kant staat dat rode ronde bord met de witte balk er dwars in: niet vanaf deze kant ingaan: dan komen er

ongelukken. Hierin is de liefde Gods geopenbaard, in Zijn Zoon. Vanaf die kant ingaan. God is goed. Als je vanaf de andere kant: de kant van het doordenken van wat er gebeurt in wereld en je leven in wilt gaan: daar komen ongelukken van. Dan ga je slingeren en je valt stil.

Hierin: vanaf de kant van het kruis. God is goed. Dan leer je ten diepste eens en voorgoed: dat is niet afhankelijk van voor- of tegenspoed, of ik welvaart heb of klappen moet incasseren. Leerjongere, leerling van Christus: God is goed. Al kan dat wel zeer bestreden, bevochten, en aan het wankele gebracht worden, kijk maar naar Job, naar Asaf. Maar het is ook waar: hoe dichter bij het kruis hoe vaster we liggen, hoe minder ontvankelijk we zijn voor wanhoop, vertwijfeling, op grond van wat we zien en meemaken. Zorg ervoor dat dat in orde is. Dan kun je wat hebben.

1 Aanbidding

En met alle leerjongeren van Christus belijden wij dan in dit artikel dat deze goede God alles zo regeert dat er niets gebeurt zonder Zijn ordinantie/beschikking. Alles gebeurt dus omdat God het beschikt, bepaald heeft. We belijden niet alleen dat God dus alles ziet wat er gebeurt. Zelfs niet alleen dat God alles weet wat er zal gebeuren. Nee, wij belijden dat God alles beschikt wat er zal gebeurt. Tal van Schriftplaatsen wijzen hierop: dat God alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil, dat Hij alles heeft gewerkt tot Zijn eer, dat er geen kwaad in de stad is dat de HEERE niet doet.

En er gebeuren wat verschrikkelijke dingen. In het groot: Auschwitz, massaslachtingen onder volkeren, tsunami's, hongersnood en aids. In het klein: verkrachting van een kind, een baby die sterft. Verschrikkelijk. Sommige van die verschrikkingen zijn zgn natuurrampen. Daar lijkt niet direct een mens voor verantwoordelijk. Hoewel ons beheer van de aarde meer invloed heeft dan wij tot voor kort dachten. Maar andere gebeurtenissen daar is direct menselijk, afschuwelijk handelen de oorzaak van. Dan moeten we goed onderscheiden: God wil niet dat mensen elkaar pijn doen, laat staan martelen of doden. Gods wil voor ons is de liefde, is de tien geboden. Kwaad valt nooit goed te praten. Jakob had Izak nooit mogen bedriegen. De broers hadden Jozef nooit mogen haten, in de put gooien en verkopen. En tegelijk heeft God het beschikt om er iets goeds door te laten plaatsvinden. Gebeurt er niks zonder Gods beschikking. Jozef zegt aan het eind tegen zijn broers: gij gij hebt wel kwaad tegen mij gedacht, maar God heeft dat ten goede gedacht. Wat de broers deden uit blinde jaloezie en woede, dat beschikte God over Jozef en Israel ten goede. Dat

is een heel smal richeltje om overheen te lopen, te belijden. Voor je weet glij je uit naar de ene kant: dat het kwaad van een mens toch niet zo kwaad was, en niet zo kwalijk te nemen is; je gaat goedpraten wat kwaad gedaan is. Of je glijd uit naar de andere kant: je gaat God Die goed doet van kwaad beschuldigen, God het zondigen in de schoenen schuiven. Daarbovenuit is dat smalle richeltje dat je belijdt dat God rechtvaardig beschikt en doet wat mensen onrechtvaardig doen. Dat God rechtvaardig beschikt wat mensen onrechtvaardig doen. Dat God het beschikt maakt het van mensen niet minder onrechtvaardig; dat mensen onrechtvaardig doen maakt het van God niet minder rechtvaardig. Dat schittert ten volle in wat met Jezus gebeurde: Deze door de bepaalde raad Gods overgegeven zijnde, hebt gij genomen en door onrechtvaardigen gedood.

Dat gaat ons inzicht te boven. Hoe dat kan. Wij zien niet wat de voorafgaande redenen zijn. Wij zien een uitvergroot detail van een foto. Waarvan je moet raden: wat is dit voor een voorwerp? Je ziet één klein fragment, je ziet niet wat er aan die kant voorziet, aan de andere kant op volgt. Waarom God slachtoffers overgeeft aan rampspoed, of daders overgeeft aan zonden. Ook dat kan, dat God omwille van vorige onbeleden zonden mensen overgeeft aan groter zonden. Rechtvaardig. Wij zien niet wat erop volgt: welk doel God heeft, wat een gevolg, of vrucht ergens van is. Dat blijkt soms pas zoveel later, soms pas in de eeuwigheid.

En al wat ons menselijk verstand te boven gaat dan? Want waarom die 3000 mensen gedood en niet anderen. Waarom die ene vrouw niet gedood omdat ze een vliegtuig miste, maar die man wel gedood omdat hij nog net zijn toestel haalde? Waarom in Afrika honger en hier niet? Waarom wordt die ruwe drugshandelaar 95 en die stille, lieve, vrome moeder maar 35? Wat had Asaf het moeilijk, en wat hebt u/jij het er moeilijk mee. Hoe kan dat nou? Heeft het geen nut om God te zoeken dan? Kan ik net zo goed overal de brui aan geven? Wat kwam Job in donkere dalen en gedachten terecht. En u en jij ook. Waarom ben ik eigenlijk geboren? Waarom zou ik nog verder moeten leven?

In al wat ons verstand te boven gaat aanbidden wij Gods rechtvaardig beslissingen die voor ons verborgen zijn. Aan de voet van het kruis: God is goed. Hierin is de liefde Gods geopenbaard. Heere, arresteer me en neem me weer mee naar die goede ingang: de ingang van het kruis: hierin is de liefde Gods geopenbaard.

En op de jongste dag zal God alles rechtzetten. En na de jongste dag zal in de hemel gezongen worden van Gods oordelen en wegen die

zo rechtvaardig en groot en goed zijn. Dan zien we de hele foto en dan zijn wij daar waar God orde op zaken heeft gezet. De goddeloosheid loont niet en de navolging van Christus brengt in eeuwige heerlijkheid. En tot dan en daar toe aanbidden wij ootmoedig en nederig Gods rechtvaardige oordelen en beschikkingen, zolang zij voor ons verborgen zijn.

John Blanchard, de Amerikaanse theoloog die pas in Nederland was en enkele lezingen hield, heeft een dun boekje geschreven met als titel: "Waar was God op 11 september?" Natuurlijk op 11 september 2001, toen twee vliegtuigen zich in de Twin Towers in New York boorden en 3000 mensen vermoordden. Waar was God toen? Hij zegt dan: "Zeg maar gerust dat het Gods goedheid is dat alle andere inwoners van de VS niet gedood werden maar gespaard bleven. God trok Zijn beschermende hand even terug om iets te laten zien van het oordeel dat allen die Hem verwerpen te wachten staat." Zoals CS Lewis zegt: "zulke rampen zijn Gods megafoon om een slapende mensheid wakker te roepen." Een mensheid die van enkele doden niet meer wakker schrikt, van dagelijkse hongersnood doden niet meer wakker wordt. Maar wat als die mensheid ook daar niet van wakker schrikt en het naderend oordeel niet aan ziet komen?

Weet u wat echt niet te begrijpen is? Zegt John Gerstner in een brochure. Dit: dat het goede slechte mensen treft. Onbegrijpelijk dat er zoveel te genieten valt door zondige mensen. We verdienen door onze zonden Gods toorn. Al het lijden kan niet één misdaad in Gods ogen wegnemen. Alle zonden, misdaden roepen om Gods toorn, straf. Merk je daar nou altijd wat van? In de hemel bidden de heiligen: Hoe lang o God, hoe lang? Hoe is het mogelijk dat uw oordeel zolang uitblijft, dat U zoveel tijd geeft en te genieten geeft. Hoe is het mogelijk dat er zoveel te genieten is in het leven, in mijn leven? Hoe kan het dat er zoveel goed is? Moois? Blijfs? Fijns?

Gemeente, daar wel eens verbaasd over gestaan? Zou een leerjongere van Christus dat niet ten diepste kennen? O God, dat ik die U ontheiligd heb, die Uw Zoon liet lijden en verwonden, dat ik zoveel mag genieten en ontvangen. Waarom is er niet veel meer lijden? Alleen maar lijden? Elke dag van leven, elke mate van gezondheid, elke dag van vrienden, elke dag van huwelijksgeluk. Daarin aanbid ik U nederig en ootmoedig. Hoe verder van het kruis hoe meer je beleeft: hoe kan er zoveel ellende zijn. Hoe dichter bij het kruis, hoe meer dat beleefd wordt Hoe kan er nog zoveel goeds zijn?

2 vertroosting

Deze leer, dat God alle dingen beschikt, schenkt ons een onuitsprekelijke troost. Geen antwoord, maar troost. Zo begint de tweede helft van het artikel. Déze leer geeft onuitsprekelijke troost. Het is waar, deze belijdenis geeft ook vragen, gaat ons verstand te boven, en wij dreigen wel eens kortsluiting ermee te maken in ons denken. Maar stel nou eens dat het anders was. Stel nou eens dat God niet alles zou beschikken wat er gebeurt. Stel nou eens dat God Zich niet zou bemoeien met alles wat er in de wereld gebeurt en in mijn leven plaatsvindt. Dat God alleen maar toekijkt.

Of: dat God Zich wel bemoeit met deze wereld, maar Hij is niet zo machtig dat Hij alle dingen beschikken en besturen kan. Hij heeft ook niet alles in Zijn hand en macht. God zou ook graag alles zonder rampoen en oorlogen willen, ook graag minder ziekte en ongelukken laten gebeuren, maar...Hij kan het ook niet of nog niet allemaal zo krijgen zoals Hij het beschikt. Dan heb je die vragen die kortsluiting kunnen geven niet meer. God wil dan ook alles zonder pijn en zonder lijden, maar Hij kan het niet zover krijgen. Dan heb je geen vragen meer, maar ook geen troost. Wat voor troost vind ik bij een god, die ook niet alles kan. Die ook met de handen in het haar zit. Die zegt:'ik zou het ook wel anders willen, net als jij, maar helaas....' Waar is dan je troost? Je verwachting, je hoop?

Nee, dan duizend keer liever dat het mijn verstand te boven gaat, dat zoveel vragen kortsluiting dreigen te maken in mijn gedachten, maar: met deze troost dat God almachtig is en alles regeert naar Zijn raad. Alles alzo regeert dat Hij over ons waakt met vaderlijke zorg.

En in die vaderlijke zorg waakt Hij over ons zegt dit artikel. Waken. Bewaken, bewaren. In het oog houden. Zoals een kind waakt over zijn nieuwe cavia: die vasthoudt, steeds naar kijkt. Stel je voor dat hij hem verliest, dat iemand hem afpakt. Waken. Zo waakt God met die vaderlijke zorg over Zijn kinderen. Is er dan gevaar? Dat God één van Zijn kinderen kwijtraakt? Ja, meer dan wij denken!

Want er zijn duivelen en vijanden genoeg op uit om die kinderen van God Hem te ontfutselen. Door hun geloof afhandig te maken. Want door het geloof wordt je kind van God. En als als een kind van God het geloof zou kwijtraken, dan dan zou God één van Zijn kinderen verliezen. Ontnomen worden. Nou, daar is het dus om te doen! Dat geloof is de duivelen een doorn in het oog. Dat geloof, dus ook het gebed, moet bestookt worden. En het is nu niet de plaats om te noemen op welke manieren dat allemaal gebeurt, maar wel om erop te wijzen dat de duivel uit alle macht loert op de kerk en elk van haar leden om alles door hun

bedriegerijen te verwoesten en te vernielen. Niets is de duivel te erg om dat geloof te bestoken. En wij? Wij lopen er zo makkelijk in, laten ons meenemen. Zoeken satan zelfs op.... Die cavia wil eruit, die wil ontsnappen, dwazen die wij zijn. Satan wil ons stelen, en wij zelf willen gestolen worden.....

Maar God, Die waakt over ons. Hij is almachtig, alles gaat naar Zijn beschikking. Dus: satan lukt het nooit. God gebruikt zelfs die aanvallen van de satan om het geloof te verdiepen, te versterken, te oefenen, te zuiveren. God waakt over ons. Tot zaligheid. Wij worden bewaart voor de erfenis. Bewaart in het geloof. En Hij is almachtig. Niets gebeurt zonder Zijn wil of toelating. Niets kan er gebeuren zonder Zijn beschikking, want Hij is alles de baas. God waakt over ons. Dat wil zeggen: ons leven kan ontnomen worden, maar ons geloof niet. En wat is u meer waard? Uw leven of uw geloof? Uw geloof toch! Want dat is uw leven in Christus. Zonder Zijn toelating kunnen duivelen en machten ons niet schaden. Maar met Zijn toelating en beschikking kunnen zij ons schaden, verdrukken, ja doden, maar niet uit Zijn hand rukken, niet uit Zijn rijk trekken, niet uit de heerlijkheid houden. vertroosting.

Troost in Zijn vaderlijke zorg. Dat alles ons leerjongeren van Christus, in Zijn Vaderlijke zorg gegeven wordt. Zorg: teer en liefdevol. Vaderlijk: om op te voeden, met een doel. Dat geeft pas echt genieten. Omdat alle moois en goeds van deze Vader ons als met Zijn hand gegeven wordt. Dat geeft er glans aan! En omdat alle lijden niet zomaar komt, maar in Zijn Vaderlijke zorg. God kan het beschikken om onszelf of een ander door te leren dat wij kwetsbaar zijn. Of dat er meer is in het leven dan gezondheid en kracht. Of om ons aan te moedigen om op Hem te zien. Of om onze godsvrucht te verdiepen. Of om ons medelijden met anderen te leren voor de toekomst. Of om ons voor zonden te bewaren waarin wij anders terechtgekomen zouden zijn. Of om ons te leren dat er meer is dan dit tijdelijke leven. Of om onze aandacht te richten op eeuwigheid. Of om nog iets anders. Wij mogen dan wel bidden en vertrouwen: Heere, wilt U mij leren wat U mij wilt leren? En wat satan doet om ons geloof te laten breken, laat God dienen om ons geloof te versterken en te louteren.

En in die Vaderlijke zorg mag ook ons leven gebruiken tot Zijn eer. Denk aan Job. Om anderen te laten zien wat Zijn genade kan met mensen. Dat Zijn genade glanst als Hij Zijn zwaar geslagen kind erdoorheen draagt, niet laat bezwijken, zelfs laat getuigen. Dan schittert Zijn genade zoveel te meer. Daarvoor mag Hij het leven van Zijn kind gebruiken. Daarvoor wint Hij zelfs het hart van Zijn kinderen in. Heere,

U bent er niet voor mijn gerieflijkheid, maar ik ben er tot Uw verheerlijking.

Of dat strijd geeft? Wat dacht u. Denk eens aan Asaf: Hij wilde het niet zien. Hij wist wel dat het zo was, in Psalm 73, maar Hij wilde het niet meer. Hij werd jaloers: die anderen hebben het zo goed. Als je nou ook eens zo makkelijk kunt leven. Van alle kastijding af, van alle getob bevrijd, laat me toch ook mijn gang mogen gaan.....

Denk aan Jakob die zij toen Jozef naar zijn gedachte dood was, Simeon gevangen was genomen, Benjamin mee moest gaan en hij die ook kwijt zou raken: al deze dingen zijn tegen mij. Jakob wist het niet meer. En als je denkt dat alle dingen tegen je zijn denk je ook zo maar dat de God van alle dingen tegen je is. Dat Hij je toch niet wil zien en horen.

Denk aan Job en Jeremia die hun geboortedag vervloekten: was ik maar nooit geboren, vervloekt zij de dag van mijn geboorte. Ze konden het niet meer dragen.

Misschien hebt u het alle drie wel eens tegelijk: je ziet het niet meer, je wilt het niet meer, je kunt het niet meer. Als het toch niet waar was: dat Hij over ons waakt met Vaderlijke zorg. Als dat toch niet waar was, dan ging ik ten onder, dan gooide ik alles weg, en verspeelde ik geloof en zaligheid. Maar Hij waakt met Vaderlijke zorg. God zij dank. Dat geeft rust, vertrouwen!

Dat had Guido de Bres zelf ervaren. Zoals al eens gezegd was hij later gevangen genomen om zijn belijdenis. En toen hij gevangen zat, schrijft hij zijn vrouw, heb ik eerst veel last gehad van gedachten als: we zijn te onvoorzichtig geweest, wij hadden niet met zovelen tegelijk moeten reizen, we vielen daardoor teveel op, hadden we maar anders gehandeld. Ik bleef gebogen onder de last van zulke denkbeelden. Totdat ik begon na te denken over Gods voorzienigheid. Toen mocht ik zeggen: "o mijn God, Gij hebt alles bepaald. Indien nu het uur gekomen is dat ik dit leven moet verlaten, Uw wil geschiede. En hierin is al mijn geluk dat ik mij gedraag overeenkomstig Uw wil." En dan schrijft hij zijn vrouw, 45 jaar oud, met 5 kinderen: "Het heeft onze goede God behaagd ons ongeveer 7 jaar samen te laten leven als man en vrouw. Indien God ons langer samen had willen geven, Hij had hier zeker de macht toe gehad. Doch dit behaagt Hem niet en dat is voldoende reden voor ons."

Zo waakt God in vaderlijke zorg! Wat een goede God! Die troost geeft. Onuitsprekelijke troost. Hij wil en Hij kan en Hij zal waken over onze zaligheid. Met vaderlijke zorg. Na dezen zal ik het verstaan en bewonderen. Amen

